

Список використаних джерел:

1. Національний банк України. Інфляційний звіт за 2018-2023 роки. URL: <https://bank.gov.ua/ua/monetary/report>
2. Національний банк України. Інфляційний звіт, жовтень 2024. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/inflyatsiyniy-zvit-jovten-2024-roku>
3. Міністерство фінансів України. Рівень безробіття в Україні за 2018-2023 роки. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/2020/>

УДК 336.71*Пилипенко Г. С.**Аспірантка кафедри банківської справи та страхування**КНЕУ імені Вадима Гетьмана***ЗАПРОВАДЖЕННЯ КОМПЛАЄНС-МЕНЕДЖМЕНТУ В БАНКУ:
НОРМАТИВНІ ОСНОВИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ**

Практика корпоративного управління українських банків протягом останніх років вдосконалюється за рахунок створення та розвитку системи комплаєнс-менеджменту. Фундаментом розвитку функції комплаєнс в українських банках виступають міжнародні стандарти та норми українського законодавства, якими закріплено обов'язок створення підрозділу комплаєнс та управління комплаєнс-ризиком банку. Комплаєнс-менеджмент стає важливою складовою банківського управління, оскільки запровадження його елементів дає змогу підвищувати ефективність діяльності за рахунок мінімізації комплаєнс-ризиків.

Основні засади комплаєнс-менеджменту в банку закріплені у документі «Комплаєнс і комплаєнс-функція в банках», опублікованому Базельським комітетом з питань банківського нагляду у 2005 році. До комплаєнс в банку Базельські рекомендації відносять: відповідність законам, правилам; дотримання

належних стандартів поведінки на ринку; управління конфліктом інтересів; запобігання участі в операціях, які використовуються їх клієнтами для уникнення вимог нормативної або фінансової звітності; протидію ухиленню від податкових зобов'язань або здійсненню неправомірних дій тощо [1].

Міжнародні рекомендації щодо розвитку системи комплаєнс-менеджменту в діяльності організацій, у тому числі й банків, закріплені в стандарті ISO-37301-2021 «Системи управління відповідністю. Вимоги з настановою щодо використання» [2]. Згідно зі стандартом ISO-37301-2021, «ефективна загальноорганізаційна система управління відповідністю дає змогу організації продемонструвати свою прихильність дотримуватись відповідних законів, нормативних вимог, галузевих кодексів та організаційних стандартів, загальноприйнятих найкращих практик, етики та очікувань суспільства» [2]. Доходимо висновку про те, що призначенням розвитку комплаєнс-менеджменту є формування прихильності суб'єктів корпоративних відносин до законодавчих, нормативних, етичних вимог. В умовах прихильності відбувається формування в банку комплаєнс-культури.

Таким чином, ключовими міжнародними нормативними документами щодо розвитку функції комплаєнс в банку є Базельські рекомендації та стандарт ISO-37301-2021. Зазначені документи визначають сутність, призначення, інші важливі аспекти запровадження функції комплаєнс у практику корпоративного банківського управління. У той же час, зазначені документи мають рекомендаційний характер, а тому відсутній обов'язок їх виконання для українських банків. Зобов'язальні норми щодо запровадження функції комплаєнс в діяльності українських банків закріплені нормативними вимогами Національного банку України.

Щодо регламентації функції комплаєнс українським законодавством, поняття «комплаєнс» не має легального визначення, але знайшло своє відображення у фінансовій документації НБУ. Згідно з Положенням про організацію внутрішнього контролю в банках України [3], комплаєнс-цілі діяльності банку передбачають забезпечення організації діяльності банку з

дотриманням вимог законодавства України, нормативно-правових актів НБУ, внутрішньобанківських документів, стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на банк.

Положенням про організацію системи управління ризиками в банках України [4] закріплено обов'язок створення підрозділу комплаєнс в банку, розробки політики управління комплаєнс-ризиками, методики, методів та процесів оцінювання комплаєнс-ризиків, а також системи звітування щодо комплаєнс-ризиків.

Отже, українським законодавством створено передумови для розвитку комплаєнс-менеджменту в банку, оскільки законодавчо закріплено цінність дотримання вимог чинного законодавства та стандартів професійної діяльності, а також обов'язок банків створення підрозділу комплаєнс. За рахунок використання рекомендацій міжнародного характеру розвиток комплаєнс-менеджменту може стати для банків не лише формальним виконанням вимог регулятора, але і дієвим інструментом розвитку банківського корпоративного управління.

Список використаних джерел:

1. The compliance function in banks. Basel Committee on Banking Supervision. Consultative Document. 2003. URL: <https://www.bis.org/publ/bcbs103.pdf>.
2. ISO 37301:2021 Compliance management systems – Requirements with guidance for use. International Organization for Standardization. 2021. URL: <https://www.iso.org/standard/75080.html>.
3. Про затвердження Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України та банківських групах: Постанова Правління Національного банку України № 88 від 02.07.2019 року. Відомості Верховної Ради України. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0088500-19#Text>.

4. Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: Постанова Правління Національного банку України № 64 від 11.06.2018 року. Відомості Верховної Ради України. 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0064500-18#Text>.

УДК 336.64

Пісна В. О.

*здобувачка магістерського рівня вищої освіти
освітня програма «Фінансовий менеджмент і контролінг»*

Київського національного економічного університету

імені Вадима Гетьмана

Науковий керівник: Свідерська І. М.

к.е.н, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

Київського національного економічного університету

імені Вадима Гетьмана

РОЛЬ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ У ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ БЕЗПЕКИ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

В умовах глобалізації та швидких змін в економічному середовищі фінансовий моніторинг стає ключовим елементом забезпечення стабільності та безпеки фондового ринку. Для України, з її специфічними викликами та ризиками, ефективний фінансовий моніторинг є не лише інструментом боротьби з фінансовими правопорушеннями, але й механізмом підтримки інвестиційної привабливості та довіри до ринку.

Дійсно, в сучасній ситуації економічного розвитку України в умовах повномасштабної війни та прагненням до європейських стандартів Україна стоїть перед серйозними викликами у проявах демократії, становленні громадянського суспільства та фінансового благополуччя. Основною складовою